

Instruktor/instruktorka sjezdového lyžování (kód: 74-040-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů:	Tělesná kultura, tělovýchova a sport (kód: 74)
Týká se povolání:	
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v anatomii, fyziologii a fyziologii zátěže, kineziologii a biomechanice pro potřeby instruktora sjezdového lyžování	4
Orientace v pedagogice, psychologii, didaktice pro potřeby instruktora sjezdového lyžování	4
Orientace v právních aspektech profese instruktora lyžování/snowboardingu	4
Analýza pohybu lyžaře pro potřeby instruktora sjezdového lyžování	5
Sjezdové lyžování pro potřeby instruktora sjezdového lyžování	5
Vedení výukové lekce ve sjezdovém lyžování	5
Dodržování zásad bezpečnosti a prevence nehod při výuce sjezdového lyžování/snowboardingu	4
Poskytování první pomoci při výuce lyžování/snowboardingu	4
Poskytování poradenských služeb instruktora sjezdového lyžování	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 11.02.2022

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na příbuzné povolání v NSP – <https://nsp.cz/jednotka-prace/instruktor-horske-sluzby#zdravotni-zpusobilost>).

Profesní kvalifikace Instruktor/instruktorka sjezdového lyžování ověřuje kompetence instruktora sjezdového lyžování na sjezdovkách a v lyžařských areálech, nikoliv instruktora lyžování ve volném terénu.

Uchazeč si ke zkoušce přinese vlastní lyžařskou výzbroj a výstroj (vhodné oblečení, lyže pro sjezdové lyžování, lyžařská přilba). Doporučen je chránič páteře.

Uchazeč může využívat v rámci přípravy na zkoušku i v průběhu zkoušky databázi platných právních předpisů.

Zkušební komise hodnotí v rámci ověřování všech kompetencí:

- dodržování pravidel bezpečnosti dle FIS pravidel a ČSN 01 8027
- správné používání lyžařské terminologie
- využívání bezpečnostních ochranných prvků lyžařské výstroje / výzbroje (zvl. přilba)

Specifikace pokynů pro vybraná kritéria

Kompetence **Orientace v anatomii, fyziologii a fyziologii zátěže, kineziologii a biomechanice pro potřeby instruktora sjezdového lyžování:**

- **Kritéria a)–e)** jsou ověřována testem. Ke každému z kritérií jsou v testu minimálně dvě otázky s výběrovou odpovědí volenou ze 3–4 variant, přičemž správná je vždy právě jedna varianta odpovědi.

Kompetence **Orientace v právních aspektech profese instruktora sjezdového lyžování:**

- **Kritérium a)** je ověřováno testem. Ke každému z následujících témat jsou v testu minimálně dvě otázky s výběrovou odpovědí volenou ze 3–4 variant, přičemž správná je vždy právě jedna varianta odpovědi:
 - a) živnostenské oprávnění
 - b) daně a odvody
 - c) pracovní vztahy a typy smluv
 - d) obchodní podmínky
- **Kritérium b)** je ověřováno testem. Ke každému z následujících témat a) - f) jsou v testu minimálně dvě otázky s výběrovou odpovědí volenou ze 3–4 variant, přičemž správná je vždy právě jedna varianta odpovědi. Cílem je ověření znalostí zásad a povinností při výkonu profese, se zvláštním akcentem na bezpečnost a prevenci vzniku újmy. Každá otázka se specificky vztahuje k výkonu profese instruktora sjezdového lyžování, resp. k provozování lyžařské školy:
 - a) kategorizace odpovědnosti – smluvní/mimosmluvní (deliktní), občanskoprávní/trestněprávní, subjektivní/objektivní
 - b) odpovědnost za újmu – újma majetková a nemajetková (na zdraví), povinnost náhrady újmy
 - c) profesní odpovědnost instruktora sjezdového lyžování
 - d) profesní odpovědnost provozovatele lyžařské školy

- e) odpovědnost při organizaci závodů, tréninků a sportovních akcí
- f) odpovědnost lyžaře

Kompetence Sjezdové lyžování pro potřeby instruktora sjezdového lyžování:

Autorizovaná osoba hodnotí u kritérií **a)–g)**:

- tvar oblouku „S“ a plynulost jízdy
- kontrolu rychlosti a poloměru
- načasování, intenzitu a rozsah otáčení
- načasování, intenzitu a rozsah kontroly tlaku
- načasování, intenzitu a rozsah hranění
- funkční polohu těla – udržení dynamické rovnováhy a efektivního pohybu
- paralelní vedení lyží po celou dobu oblouku vyjma oblouků v přívratném postavení
- načasování a funkční zapíchnutí hole při přehranění

Autorizovaná osoba hodnotí u kritéria **h)**:

- načasování, intenzitu a rozsah otáčení
- načasování, intenzitu a rozsah kontroly tlaku
- načasování, intenzitu a rozsah hranění
- funkční polohu těla
- udržení dynamické rovnováhy a efektivního pohybu
- volbu funkční linie jízdy vzhledem ke sklonu svahu, vytyčené trati a typu sněhové pokrývky

Hodnotí se s ohledem na tzv. „školní provedení“ jízdy, tj. vzorová jízda instruktora, který demonstruje korektně provedenou jízdu klientovi.

Kompetence Vedení výukové lekce ve sjezdovém lyžování:

- **Kritérium a)** Cílová skupina bude namodelována zkušenými komisí pomocí tabulky č. 1 kombinací 4 charakteristik: velikost skupiny, věk, struktura skupiny, další specifika. Po zadání úkolu uchazeč reaguje bez přípravy na zadané parametry a další faktory.

Tabulka č. 1

Velikost skupiny	Věk	Struktura skupiny	Další specifika
1 osoba	Děti do 6 let	Homogenní	Začátečník až pokročilý
2 osoby	Děti 6–10 let	Rodina	Rozdílná úroveň dovedností
Skupina 3–4 osob	Děti 10–13 let	Skupina přátel	Strach, soutěživost
Skupina 5 a více osob	Dospělý	Lidé, kteří se neznají	S instruktorem se vidí poprvé nebo již pokračují
	Starší klient		Zdravotní omezení Nedisciplinovanost, malý zájem

- **Kritérium f)** Uchazeč postaví část tratě s ohledem na modelovou cílovou skupinu a trať zároveň přizpůsobí danému terénu (sklon svahu, změny směru tratě a zvládnutí terénních nerovností). Cílová skupina bude namodelována autorizovanou osobou pomocí tabulky č. 1 kombinací 4 charakteristik: velikost skupiny, věk, struktura skupiny, další specifika. Uchazeč dále ústně zodpoví dotazy autorizované osoby na téma výuka techniky a taktiky jízdy v obřím slalomu.

Kompetence Dodržování zásad bezpečnosti a prevence nehod při výuce sjezdového lyžování/snowboardingu:

- **Kritérium a)** je ověřováno testem. Ke každému z následujících témat jsou v testu minimálně dvě otázky s výběrovou odpovědí volenou ze 3-4 variant, přičemž správná je vždy právě jedna varianta odpovědi. Součástí otázek jsou v relevantních případech i obrázky.
 - a) základní orientace v oblasti značení sjezdových tratí

- b) zdroje nebezpečí – rozlišení typické/atypické nebezpečí (bezpečnostní prvky při lyžování)
- c) pravidla pro další činnosti v lyžařském areálu
- d) pravidla pro pořádání závodů a závodních tréninků v lyžařském areálu
- e) 10 FIS pravidel chování při lyžování

Kompetence **Poskytování první pomoci při výuce lyžování a snowboardingu; kritérium c)** - úraz či náhlý stav k výběru: řezná rána, distorze, zlomenina, otřes mozku, omrzliny

Kompetence **Poskytování poradenských služeb instruktora sjezdového lyžování:**

- **Kritérium a)** Modelový klient bude namodelován autorizovanou osobou pomocí tabulky č. 2 kombinací 4 charakteristik: věk a pohlaví, zdatnost, terén a další specifika.
- **Kritérium b)** Klienta předvádí člen zkušební komise, včetně typických dotazů.

Tabulka č. 2

Věk	Pohybová úroveň	Terén	Další specifika
Děti do 6 let	Začátečník	Sjezdová trať	Nižší hmotnost, štíhlý(á)
Děti 6–10 let	Pokročilý	Sjezdová trať	Nadváha
Děti 10–13 let	Expert	Sjezdová trať	Sportovní postava
Dospělá žena	Závodník	Snowpark	Strach z rychlosti
Dospělý muž	Bývalý závodník		Preference rychlé jízdy
Klient senior/ka			Zdravotní omezení

Pravidla pro aplikaci písemného testu jako způsobu ověřování:

- Písemným testem jsou ověřována všechna kritéria, u kterých je tento způsob ověření výslovně předepsán, přičemž každý uchazeč má ve svém testu ke každému kritériu minimálně dvě otázky.
- Testové otázky jsou uzavřené s výběrem ze 3–4 možností, přičemž vždy právě jedna je správná.
- Za úspěšné splnění testu se považuje 80 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.
- Celkový soubor otázek, z něhož autorizovaná osoba generuje testy pro jednotlivé uchazeče, obsahuje pro každé takto ověřované kritérium minimálně 4 otázky.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy

Svaz lyžařů ČR

EDUSKI ČR

Český svaz lyžařských škol

Asociace profesionálních učitelů lyžování

Asociace instruktorů sportů na sněhu